న్యాయం

- రాధిక నోరి, **Tallahassee, FL.**

(ఈ కథ వంగూరి ఫౌండేషన్ వారి అమెరికా కథా సంకలనం 5 నుండి రచయిత్రి, వంగూరివారి అనుమతితో ప్రచురించబడుతున్నది. ఈ కథపై మీ అభిప్రాయాలను తెలుపగలరని ఆశిస్తున్నాం. రచయిత్రికి, వంగూరివారికి కృతజ్ఞతలు. .... కి.ర.)

విశాలమైన ఆ భవనం ముందు కారు ఆగింది. తన తెల్లకోటుని విప్పి కారులోనే వుంచి బయటికి దిగింది సుమేధ. ఎదుటవున్న ఆ భవనంతోపాటు ఆ వీధిలో కనిపిస్తున్న ఇళ్ళన్నిటినీ ఒక్కసారి కలయజూసింది. అన్ని ఇళ్ళు ఒకదానితో ఒకటి పోటీ పడుతున్నట్లుగా వున్నాయి. అన్నిటిలోకి ఎదురుగా వున్న ఆ మేడ మాత్రం ఇంకా ఎక్కువ అందంగా వుంది. ఇంటి ముందర లాను సమతలంగా ఒక ఆకుపచ్చ తివాసీ పరిచారా అని భ్రమపరిచేంత అందంగా, నున్నగా మెరుస్తోంది. ఇంటిముందు రెండువైపులా రెండు జపనీస్ మెగ్నోలియా చెట్లు విరగబోసి ఈ చెట్లకి పూలే తప్ప ఆకులే లేవా అనిపిస్తున్నాయి. ఇంటి గుమ్మందగ్గర వేసిన గులాబీ మొక్కలు పువ్వులతో గాలికి కదులుతూ ఎన్నో వింతైన అందాలను ఒలికిస్తున్నాయి. ఆ పరిసరాలను చూస్తూ తన మనసులోని అలజడిని కాస్సేపు మరిచిపోయింది సుమేధ. త్వరలోనే తనుకూడా ఇటువంటి ఎలీట్ ఏరియాలో తన డ్రీమ్ హౌస్‌ని నిర్మించుకుంటుంది అనుకుంది భవిష్యత్తు పై ఆశగా. ఆ ఇంటి గుమ్మంవరకు మెల్లిగా నడచి వెళ్ళి డోర్‌బెల్ నొక్కుదామనుకుంటూనే అప్రయత్నంగా డోర్‌నాబ్‌ని తిప్పింది. వెంటనే ఆమె ఆశ్చర్యపోయేలాగా ఆ తలుపు తెరుచుకుంది. సంకోచంగా లోపలికి అడుగుబెట్టి సందేహంగా గుమ్మందగ్గరే ఆగి పోయిన సుమేధ "ప్లీజ్‌కమిన్, లోపలికి రా" అన్న గొంతు విని ఒక్కసారి వులిక్కిపడింది. ఎదురుగా హాల్లో ఒకాయన వీల్ చెయిర్‌లో కూర్చుని కుతూహలంగా సుమేధ వైపు చూస్తున్నాడు. వయసు ఎంతవుంటుందో తెలియదు కానీ చూడటానికి ఏభైఏళ్ళ వాడిలాగా కనిపిస్తున్నాడు. సుమేధ మెల్లిగా అడుగులు తడబడకుండా, ఒకవేళ తడబడినా ఆ తడబాటు బయటికి కనిపించకుండా తనశాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తోంది.

"డోర్‌బెల్ త్వరగా ఆన్సర్ చేయలేకపోతే నువ్వు బయటేనుంచొని ఇబ్బంది పడాల్సి వస్తుందని తలుపు లాక్ చేయొద్దని హౌస్‌కీపర్‌కి చెప్పాను" అన్నాడు ఆయన.

"అలా కూర్చో. ప్లీజ్ హేవ్ ఎ సీట్" సోఫా చూపిస్తూ అన్నాడు.

సుమేధ సోఫాలో కూర్చుంటూ అంత దగ్గరనుండి ఆయనను పరిశీలనగా చూసి ఒక్కసారి ఆశ్చర్యపోయింది." అచ్చు నాలాగే వున్నాడు. వద్దనుకుని ఆనాడు వదిలేసినా పోలికలు రాకుండా ఆపటం, పాపం, ఆయన వలన కాలేదు" కోపంగా మనసులో అనుకుంది సుమేధ.

"నాపేరు కృష్ణమూర్తి. నిన్న ఫోనులో మాట్లాడినపుడు చెప్పాను, నీకు గుర్తుందో లేదో. అమెరికన్స్ అందరూ క్రిస్ అంటారు" సుమేధని వెయ్యి కళ్లతో పరికిస్తూ అన్నాడు ఆయన. "అచ్చు నాలాగే వుంది. నా కన్నకూతురు, నా స్వంత రక్తం అనుకున్నాడు ఆనందంగా.

"గుర్తుంది" మెల్లిగా అంది సుమేధ.

"ఇప్పుడు ఏం చేస్తున్నావు నువ్వు? చదువుకుంటున్నావా? లేక ఏదైనా జాబ్ చేస్తున్నావా?" కుతూహలంగా అడిగాడు కృష్ణమూర్తి. సుమేధ గురించిన వివరాలు తెలుసుకోవాలని అతని హృదయం తహతహలాడుతోంది.

"న్యూరాలజీలో రెసిడెన్సీ చేస్తున్నాను" క్లుప్తంగా అంది సుమేధ.

"ఇన్నాళ్ళు వద్దు అనుకుని వదిలేసిన మనుషుల గురించి ఇప్పుడీ వివరాలన్నీ ఎందుకు" అనుకుంటూ చికాకు పడింది మనసులో.

కృష్ణమూర్తి గర్వంగా చూసాడు సుమేధని ."నా కూతురు డాక్టరు" అనుకున్నాడు ఆనందంగా. సుమేధ కొన్ని సెకన్లపాటు మౌనం వహించింది.

"మీకు నా గురించి ఎలా తెలిసింది? ఇన్నేళ్ళుగా మి గురించిన వివరాలు ఏవీ మాకు తెలియవు. మరి మా ఫోను నంబరు ఎవరిచ్చారు?" కుతూహలం పట్టలేక మెల్లిగా అడిగింది.

'రెండు నెలల క్రితం ఇండియా వెళ్ళాను. అప్పుడు మీ గురించి వాకబు చేసాము. మావాళ్ళు ఎవరకీ మీగురించి ఏమీ తెలియదు. మీ మామయ్యల నడిగితే వాళ్ళకి కూడా ఏమీ తెలియదన్నారు. మీరు ఇక్కడకు వచ్చిన దగ్గరనుండీ మీ వివరాలేవీ అసలు వాళ్ళకి తెలియదని, మీ గురించి పూర్తిగా మర్చిపోయామని అన్నారు. నన్ను చూసి జాలిపడి అనుకుంటాను, చివరికి మీ అమ్మస్నేహితురాలెవరో ఒకావిడ వుందని, ఆవిడకి ఏమన్నా తెలుస్తుందేమోనని ఆవిడ ఎడ్రసు ఇచ్చారు. మీమీద కోపంతో వాళ్ళెప్పుడూ ఆవిడని మీ వివరాలేవీ అడగలేదుట. ఛాన్స్ తీసుకుందామని నేనే ఆవిడ ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వెళ్ళి అడిగాను. ఆవిడ మొదట్లో అసలు నాతో మాట్లాడటానికి కూడా ఇష్టపడలేదు.ఇన్నేళ్ళు ఏమీ పట్టించుకోకుండా ఇప్పుడు సడెన్‌గా వాళ్ళ గురించి మీకెందుకు అంటూ చాలా పరుషంగా మాట్లాడింది. ఐ కెన్ అండర్‌స్టాండ్ హెర్ ఫీలింగ్స్ -- ఎనివే, చివరికి ఎలాగైతేనేం, మీ అమ్మ లీగల్‌గా ఇంకానా భార్యేనని, వివరాలు చెప్పకపోతే ఆ చెప్పని వారందరి మీదా లీగల్ యాక్షన్ తీసుకుంటానని బెదిరిస్తే, అప్పుడు మీఫోను నెంబరు మాత్రం ఇచ్చి ఇంక వెళ్ళిపోండి అంటూ నా ముఖంమీదే తలుపు వేసేసుకుంది. మీ వివరాలు ఎలాగైనా చెప్పించాలని ఏదో అలా బెదిరించాను కానీ అసలు లిగాలిటీస్ గురించి నాకు ఏమీ తెలియదు." నెమ్మదిగా చెప్తూ కొంచెంసేపు ఆగాడు కృష్ణమూర్తి.

"అసలు నువ్వుపుట్టావనే తెలియదు నాకు. ఇన్నాళ్ళు మీకు పెళ్ళాం బిడ్డలు బతికారో చచ్చారో కూడా పట్టలేదు అంటూ ఆవిడ అంటే, మాటవరసకే అలా అంటున్నారో, లేక నిజంగానే నాకు ఒక బిడ్డ వుందో తెలుసుకో లేక పోయాను. ఇక్కడకు తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఒకరోజు ఆ ఫోను నంబరుకి ఫోనుచేసాను.. మీ అమ్మపేరు జయలక్ష్మి అని గుర్తుంది నాకు. కాని ఇప్పుడు ఆమెని అందరూ ఏమని పిలుస్తారో, నీ పేరేమిటో, మీ ఇంట్లో ఇంకా ఎవరుంటారో, నా ఫోను ఎవరుఆన్సర్ చేస్తారో, వాళ్ళకి నా గురించి నేనేం చెప్పాలో ఇవేవీ తెలియవు నాకు. అందుకే కావాలని ఒకరోజు అర్ధరాత్రి మీరందరూ నిద్రపోతున్నప్పుడు ఫోను చేసాను. నేను కోరుకున్నట్లుగానే మీ ఆన్సరింగ్ మెషిన్ యాక్టివేట్ అయింది. కానీ మెస్సేజిలో జయలక్ష్మి విల్సన్ అన్నపేరు విని కొంచెం తికమక పడ్డాను. కానీ మనసాగక మర్నాడు మళ్ళీ ఫోను చేస్తే నా అదృష్టం కొద్దీ నువ్వు ఆన్సర్ చేసావు. అప్పుడే నీ పేరు సుమేధ అని తెలుసుకున్నాను." అంతవరకూ చెప్పి ఆగాడు కృష్ణమూర్తి.

ఆ విల్సన్ అన్న ఆయన ఎవరో, జయలక్ష్మి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకుందేమో అసలు సుమేధ తనకు పుట్టిన బిడ్డో కాదో అంటూ రకరకాల ప్రశ్నలతో తను చాలా సతమతమయ్యాడని పైకి చెప్పలేదు అతను. "కానీ సుమేధలో అచ్చు గుద్దినట్లున్న తన పోలికలు చూసిన తర్వాత తన అనుమానం పూర్తిగా పోయింది. ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. సుమేధ తన కూతురే! ఆమె తన ప్రతి రూపమే! తను వాళ్ళకి అన్యాయం చేసినా దయామయుడైన భగవంతుడు మాత్రం తనని క్షమించి తనకి సుమేధ లాంటి అందమైన, తెలివైన కూతురుని ప్రసాదించాడు" అనుకున్నాడు మనసులో.

సుమేధ అంతా మౌనంగా వింది. మనసులో ఏవేవో జ్ఞాపకాలు ఊగుతున్నాయి. దుఃఖం, ఆవేశం, కోపం లాంటి భావాలు కలగలుపుగా నలుమూలల నుండీ చుట్టుముడుతూంటే తనని తాను సంబాళించుకోవటానికి శతవిధాల ప్రయత్నిస్తోంది. కదిలిస్తే బద్దలయే అగ్ని పర్వతంలాగానో, గాలి తగలగానే వర్షించే మేఘం లాగానో వుంది ఆమె పరిస్థితి. ఇంతలో ఆ హాల్లోకి హౌస్‌కీపర్ వచ్చింది. " వుడ్ యూ లైక్ టు డ్రింక్ ఎనీథింగ్ మేడమ్?" అని అడిగింది. కృష్ణమూర్తి ఒక్కసారి వులిక్కిపడి "సారీ, ఇంతసేపు నిన్ను అడగనే లేదు. ఏమన్నా తాగుతావా? ఏదన్నా తింటావా? ఏమన్నా చేయమని చెప్పనా? ఏంతింటావు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

"నో , థేంక్స్, ఏమీ అక్కరలేదు. ఇవాళ శివరాత్రి, నాకు ఉపవాసం" అంది క్లుప్తంగా సుమేధ.

కృష్ణమూర్తి మళ్ళీ ఇంకోసారి వులిక్కిపడ్డాడు. శివరాత్రి, ఉపవాసం లాంటి మాటలు విని ఎన్నేళ్ళయిందో అనుకున్నాడు. "పోనీ కాఫీ అన్నా తాగుతావా? నాకోసం ఎలాగూ ఇప్పుడు చేస్తుంది" అన్నాడు.

"మీరు తాగండి. కాఫీ, టీల అలవాటు లేదు నాకు" అంది మళ్ళీ.

"పోనీ జ్యూస్ అన్నా తాగుతావా?" అని కృష్ణమూర్తి అడిగితే వద్దన్నట్లుగా తల అడ్డంగా వూపింది. "ఇప్పుడు అతిధి మర్యాదలెందుకు?" అనుకుంటూ మనసులో చికాకు పడింది.

హౌస్‌కీపర్ తీసుకొచ్చిన బ్లాక్ కాఫీ తాగుతూ ఆలోచిస్తున్నాడు కృష్ణమూర్తి. సుమేధను ఏం అడగాలో, ఎలా అడగాలో రాత్రంతా ఎంత ఆలోచించి రిహార్సల్సు చేసినా తీరా ఆ సమయం వచ్చేసరికి ఏమీ అడగలేక పోతున్నాడు. ఏదో తెలియని తడబాటు అతన్ని వుక్కిరి బిక్కిరి చేస్తోంది. తప్పు చేసానన్న గిల్టీ కాన్షస్నెష్ అతన్ని ఎమోషనల్‌గా క్రుంగదీస్తోంది.

సుమేధ పరిస్థితి వేరే విధంగా వుంది. నిన్న ఫోనులో కృష్ణమూర్తి మాటలు వింటున్నపుడు మొదట్లో తనకేమీ అసలు అర్థం కాలేదు. మెల్లిగా కృష్ణమూర్తి ఎవరో అర్థం అయ్యాక పట్టరాని ఆవేశం కలిగింది. అదృష్టం కొద్దీ ఆ ఫోను తను ఆన్సర్ చేసింది. అమ్మే కనక అయ్యుంటే ఏమయేదీ? ఆ తర్వాత అయనకి ఇన్నేళ్ళ తర్వాత తమ వివరాలు ఫోను నెంబరు ఎలా తెలిసాయి అన్న కుతూహలం, అసలు ఆయన తన్ను ఇప్పుడు ఇన్నేళ్ళ తర్వాత ఎందుకు కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాడు అన్న సందేహం, అసలీయన తన తండ్రి అవునా కాదా, ఈ ప్రపంచంలో ఎందరు కృష్ణమూర్తులు లేరు అన్న అనుమానం, వీటన్నిటినీ మించి ఎప్పుడన్నా జీవితంలో ఆయన ఎదురు పడితే ఆయన్ను అడగాలనుకున్న ప్రశ్నలు, ఆయనతో చెప్పాలనుకున్న విషయాలు, ఇప్పుడు అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి దీనిని వదులుకోకూడదన్న ఆతురత - ఇవన్నీ ఆయన్ని కలుసుకునేందుకు తనను ఒప్పుకునేలాగా చేసాయి.

సుమేధ ఆలోచనలని భంగపరుస్తూ '' మీ అమ్మ ఎలా వుంది?''అని అడిగాడు కృష్ణమూర్తి. అతనికి తెలియకుండానే అతని గొంతులో ఏదో తెలియని జంకు, సంకోచం ధ్వనించాయి.

తన ఆలోచనలలో గాఢంగా నిమగ్నురాలైన సుమేధ కృష్ణమూర్తి ప్రశ్న వినగానే ఒక్కసారి చివ్వున తలెత్తింది. ఎవరికైనా ఆయువు పట్టులో దెబ్బ తగిలితే కలిగేటటువంటి బాధ ఒక కంటిలో, దెబ్బ తిన్న పులిలో కనిపించే కసి ఇంకొక కంటిలో కనిపించాయి. ఆమె రెండు కళ్ళలో కృష్ణమూర్తికి. ఏదో తెలియని భయంతో మనసు కనిపించింది.

''ఎలా వుంటుందనుకొన్నారు? ఎలా వుండాలని ఆశించి ఆనాడు అలా చేసారు?'' తీక్షణంగా చూస్తూ ఎదురు ప్రశ్న వేసింది సుమేధ.

ఇటువంటి ప్రశ్నలేవోఎదురుకోవాల్సి వస్తుందని ముందే వూహించినా కృష్ణమూర్తి వెంటనే ఏ సమాధానమూ చెప్పలేక పోయాడు.

''సుమేధా! నీకు నా మీద కోపం వుండటం చాలా సహజం. ఇదంతా ఎందుకిలా అయిందో నిజంగా నాక్కూడా సరిగ్గా తెలియదు. బహుశ ఆ వయసులో జీవితం అంటే సరైన అవగాహన నాకు లేకపోవటం వలన కావచ్చు. నేను ఈ దేశానికి స్టూడెంటుగా చదువుకోటానికి వచ్చాను. నీసా నా క్లాస్మేట్. చాలా ధనవంతుల అమ్మాయి. అందం, డబ్బు, ఆడంబరం, తెలివిగల నీసా పట్ల ఆ వయసులో సహజంగానే నేను ఆకర్షితుడనయ్యాను. నీసా కూడా అందరు బోయ్ ఫ్రెండ్స్ లోకి నేనంటే ప్రత్యేకత చూపించేది. మేమిద్దరం చాలా సన్నిహితులమయ్యాము. పెళ్ళి గురించి మేమెప్పుడూ డిస్కస్ చేయలేదుకానీ దంపతులలాగానే వుండే వాళ్ళం. మామధ్య శారీరకమైన సంబంధంకూడా వుండేది. చదువైన వెంటనే నీసా ఇచ్చిన ఆర్థిక సహాయంతో బిజినెస్ మొదలెట్టాను నేను. నీసాని విడిచిపెట్టి ఇండియా కూడా వెళ్ళాలనిపించేది కాదు నాకు. ఇంతలో మా అమ్మకు సీరియస్‌గా వుందని, ఇంక బతికే ఆశలేదని ఫోను వస్తే ఇంక వెళ్ళక తప్పలేదు. ఆఖరి ఘడియలలో వున్న ఆవిడ మనశ్శాంతి కోసం మీ అమ్మ మెడలో ఆ మూడుముళ్ళు వేసాను. అంతా ఎంతవేగంగా జరిగిపోయిందంటే మీ అమ్మగురించిన వివరాలేవీ నేను పట్టించుకోలేదు. ఆమె ముఖంకూడా సరిగా చూడలేదు. పెళ్ళయిన నాలుగో రోజనుకుంటాను, మా అమ్మ నా పెళ్ళి చూసానన్న తృప్తితో కళ్ళు మూసింది. ఆ కర్మకాండలన్నీ ముగించుకుని పంజరంలో నుండి బయటపడ్డ పక్షిలా ఇక్కడకు వచ్చేసాను. ఈ పెళ్ళి గురించి నీసాతో నేనేమీ చెప్పలేదు. ఈ విషయాలు ఏమాత్రం తెలిసినా నీసా ఇంక నాతో తెగతెంపులు చెసుకుంటుందేమో అని భయపడ్డాను. అంతా ఒక పీడకల లాగా మర్చిపోయాను. అప్పుడప్పుడు మానాన్న దగ్గరనుండి నీ భార్యని ఎప్పుడు తీసకెళతావంటూ వుత్తరాలు వచ్చేవి. డబ్బు సంపాదన మత్తు, నీసా మోజులో తలనిండా మునిగిన నాకు నా స్వార్థమే తప్ప ఇంక వేరే ఏ విషయమూ గుర్తు రాలేదు. నేను తప్పు చేస్తున్నానని కానీ, దానివలన ఏ పాపము ఎరుగని ఒక ఆడపిల్ల శిక్ష అనుభవిస్తోందని కానీ నాకెప్పుడూ గుర్తింపు కలగలేదు. ఏళ్ళు గడిచి పోయాయి. నేను మళ్ళి ఇండియా వెళ్ళనేలేదు. మా నాన్న కూడా పోయాక ఇంక ఇంటినుండి వుత్తరాలు కూడా తగ్గిపోయాయి. నా స్వభావం బాగా అర్థం చేసుకున్న నా అన్న దమ్ములు నా భార్య ప్రసక్తి నా దగ్గర ఎప్పుడూ తీసుకొచ్చేవారుకాదు. వాళుక్కూడా తరుచుగా నేను పంపే డబ్బుతో తృప్తి పడ్డారు. నీసా ఇన్నేళ్లనుండి నాతో కలిసి వున్నా పెళ్ళిమాట ఎప్పుడు ఎత్తేది కాదు. 'ఇప్పుడు పెళ్ళి కాకపోతే ఏం, దానివల్ల ప్రత్యేకంగా వచ్చే లాభం ఏమిటి?ఇప్పుడు భార్యా భర్తల లాగానే వున్నాంగా, ఇంక దానికి పెళ్ళి అన్న కమిట్‌మెంటూ ఎందుకు?' అనేది. అప్పుడు ఆమె మాటలు నాకు సరియైనవిలాగానే అనిపించేవి. కానీ కార్ యాక్సిడెంట్‌లో నాకాళ్ళు రెండూ యాంప్యుటేట్ చేసాక నీసా నన్ను విడిచి వెళ్ళిపోయినపుడు మాత్రం మనసుతో ముడిపడిన బంధాలు మాత్రమే శాశ్వతమైనవని నేను గ్రహించాను. బిజినెస్‌లో వాటాలకోసం నీసా కోర్టులకెక్కబోతూంటే ఆమె అడిగినంత డబ్బు ఇచ్చేసి అవుటఫ్ కోర్టు సెటిల్‌మెంట్ చేసుకున్నాను. మనుషులే దూరమైన తర్వాత డబ్బు పోతే మాత్రం ఏముంది? దీనికి కోర్టులు, కేసులు ఎందుకు? అయినా నా దగ్గర ఇంకా చాలా డబ్బే వుందిగా! నా మిగిలిన జీవితం అంతా కంఫర్టబుల్‌గా గడపటానికి ఇప్పుడు వున్న డబ్బుచాలు. కానీ డబ్బొకటేనా మనిషికి కావలసింది? జీవితంలో కంఫర్ట్స్, లక్జరీస్ వుంటే చాలా?'' ఇంకా ఎంతసేపు అలా కృష్ణమూర్తి చెప్పేవాడో, అతని వాక్ప్రవాహాన్ని మధ్యలోనే సుమేధ ఆపేసింది.

''చాలవు. మనిషికి డబ్బు ఒకటే ముఖ్యం కాదు. కష్టమైనా, సుఖమైనా పంచుకునే తోడు వుండాలి. ఈ నిజం మీకు ఇన్నాళ్ళూ తెలీలేదు. ఇప్పుడు కాళ్ళుపోయి, జీవితం అంతా ఇంకొకరి మీద ఆధారపడి బ్రతకవలసిన పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు, ఇన్నాళ్ళూ మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తోందనుకున్న వ్యక్తి మిమ్మల్ని మోసంచేసి మీకు దూరం అయినపుడు ఈ విషయాలన్నీ మీకు తెలుస్తున్నాయి. అయినా ఇప్పుడీ విషయాలన్నీ మీరు నా కెందుకు చెప్తున్నారు? ఇవన్నీ చెప్పటానికి నన్ను ఇక్కడికి రమ్మన్నారా? ఇదంతా వినాల్సిన అవసరం నాకేమిటి?'' విసురుగా కటువుగా అంది సుమేధ.

కృష్ణమూర్తి నిదానంగా చూసాడు సుమేధ వైపు.''సుమేధా! అంత కఠినంగా మాట్లాడకు. జరిగిపోయిన గతాన్ని తలుచుకుని నామీద కోపమేనా? ఇప్పుడు వర్తమానంలో నా ఒంటరితనానికి, అశక్తతకూ, భార్యా బిడ్డలు వుండి కూడా ఎవరూలేని బికారి జీవితం గడుపుతున్న నా దౌర్భాగ్యానికి నా మీద ఏమాత్రం జాలి కలగటం లేదా?'' జాలిగా అడిగాడు కృష్ణమూర్తి.

సుమేధ కంపరంగా చూసింది కృషమూర్తి వైపు. ''జాలా? మీమీదా? ఎందుకు? మీరిప్పుడంటున్న ఆ ఒంటరి తనం, దౌర్భాగ్యం ఇవన్నీ మీకు మీరు బహుమతిగా ఇచ్చుకున్నవి. కానీ మా అమ్మ ఏ తప్పు చేసిందని ఇన్నాళ్ళూ ఆ ఒంటరితనాన్ని భరించింది? ఆమె చేసిన నేరం, పాపం ఏమిటి? పెద్దలు చెప్పిన వాడిని పెళ్ళి చేసుకుంది. ముచ్చటగా మూడు రోజులు కాపురం చేసిన ఆ పెద్దమనిషి ఆ తర్వాత అకారణంగా తనని విడిచి పెట్టేస్తే ఇరవై ఏళ్ళయినా లేని ఆమె జీవితం ఇంక ఎంత దుర్భరమో మీకు తెలుసా? మీరెప్పుడు వచ్చి తనని తీసుకెళతారో తెలియదు. అసలు వస్తారో, రారో కూడా తెలియదు. తన వలన కానీ, తనవార వలన కానీ ఏమన్నా లోపాలు, తప్పులు జరిగాయేమో తెలియదు. అసలు మీ ఉద్దేశం ఏమిటో, మీరేంకోరుకుంటున్నారో తెలియదు. ఏమీ తెలియని అయోమయస్థితిలో , తన జీవితం ఎటు పయనించబోతోందో తెలియని అగమ్యగోచరంలో మా అమ్మ ఎన్నాళ్ళు, ఎన్నేళ్ళ నరకం అనుభవించిందో మీకు తెలుసా? ఇండియాలో ఒక పాతికేళ్ళ క్రితం సమాజం ఎలా వుండేదో మీకేమన్నా గుర్తుందా? భర్త విడిచి పెట్టిన ఆడదాన్ని నలుగురూ ఎంత హీనంగా చూస్తారో, ఆమె మనుగడ ఎంత దుర్భరం చేస్తారో మీకేమన్నా తెలుసా? బయటకు వెళితే పదిమంది పది రకాల ప్రశ్నలతో వేధించేవారు. ఇంట్లోకూడా అత్తయ్యలు సూటిపోటీ విసుర్లతో బాధించేవారు. వారికి జడిసి మామయ్యలు ఏమీ అనేవారు కాదు. ఆ బాధలు, అవమానాలు భరించలేక ఈ జీవితాన్ని ఇంక అంతం చేసుకోవాలన్నా అడ్డుగా నేను వుండిపోయాను. మీరు వద్దనుకుంటూ గడిపిన ఆ మూడు రోజుల సాన్నిహిత్య ఫలితంగా నేను పుట్టాను. మీ వాళ్ళు వూరు మారటం వలన అనుకుంటాను, నాగురించి వాళ్ళకేమీ తెలియదు. అసలు నేను ఇండియాలో వున్న ఆ పదేళ్ళలోనూ ఎప్పుడూ మీవాళ్ళెవరూ కనీసం మా కుశలమైనా కనుక్కున్నట్లు నాకు గుర్తు లేదు. చిన్నప్పుడు అవమానాలు అమ్మతోపాటు నాక్కూడా తప్పలేదు. ప్రతీవాళ్ళూ నాకేమాత్రమూ తెలియని నా తండ్రి గురించి నన్ను అనేక ప్రశ్నలు అడిగేవారు. రకరకాలుగా మాట్లాడేవారు. అందరి పిల్లలాగ నాకెందుకు తండ్రిలేడో, మా అమ్మ నేను మామయ్యల ఇంట్లో ఎందుకు వుంటామో, మా అమ్మ ఎప్పుడూ అంత దీనంగా వుంటుందో మొదట్లో నాకు తెలిసేది కాదు. కానీ కష్టాల వలన వయసుని మించిన పరిపక్వత చప్పునే వచ్చింది నాకు. పరిస్థితి బాగానే అర్థం అయింది. కానీ అందరిలాగానే నాకు తల్లి ప్రేమతోపాటు తండ్రి ప్రేమకూడా కావాలని, తల్లితండ్రులిద్దరితోనూ సంపూర్ణ కుటుంబ జీవతం గడపాలని మనసులో గాఢమైన కోరిక వుండేది. మా అమ్మ తను ఎంతటి బాధల్లో వున్నా నా కెలాంటి లోపమూ రానిచ్చేది కాదు. కేవలం నా క్షేమం, భవిష్యత్తు కొరకు తనని ఎంత దీనంగా చూస్తున్నా మామయ్యల పీడ వదలలేదు. ఇంటా బయటా అందరూ అమ్మని పది రకాలుగా మాటలనేవారు. నడవడిక మంచిది కాదు, అందుకే మొగుడు వదలశాడు అని కొందరు, అసలు నేనెవరికి పుట్టానో తెలియదని కొందరు, అసలు సంసారానికే పనికి రాదని ఇంకొందరు----'' అవమానం,

దుఃఖంతో కళ్ళనిండుగా నీళ్ళు వచ్చేసి గొంతు వణుకుతూంటే కాస్సేపు ఆగింది సుమేధ. గతానికి సంబంధించిన చేదు జ్ఞాపకాల అలలు నిలువునా ముంచెత్తుతూంటే వూపిరాడక ఆమె వుక్కిరి బిక్కిరవుతోంది. వింటూన్న కృష్ణమూర్తికి గుండెలు పిండినట్లుగా వుంది. ఈ

విషయాలన్నీ అతను చూచాయగా ఊహించినవే అయినా సుమేధ నోటి మీదుగా వింటూంటే ప్రాణం పోయినంత బాధగా వుంది. వెంటనే కూతురుని గాఢంగా హృదయానికి హత్తుకుని,

"నన్ను క్షమించు తల్లీ నీకు, మీ అమ్మకి నేను చేయరాని అన్యాయమే చేసాను. కానీ దయతో నా తప్పుని దిద్దుకునే అవకాశాన్ని నాకు ఇవ్వమ్మా" అని చెప్పాలని, తన చేత్తో ఆమె కన్నీటిని తుడవాలని చాలా గాఢంగా అనిపించింది. కానీ ధైర్యం చాలక తన కోరికను మనసులోనే దాచేసి మౌనంగా వుండిపోయాడు. సుమేధ కళ్ళు తుడుచుకుని మళ్ళీ చెప్పటం మొదలుబెట్టింది.

"ప్రతి మనిషి నుదుటి రాత ఆ దేవుడు రాస్తే మా అమ్మ నుదుటి రాతని మాత్రం మీరు మీ ఇష్టమొచ్చినట్లు మార్చి రాసేసారు. అసలు మీకు ముందునుండీ ఆ నీసా అంటే అంత గాఢమైన ఫీలింగ్స్ వుంటే మరి మా అమ్మని ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకున్నారు? మీ అబ్లిగేషన్‌కి మా అమ్మని ఎందుకు బలి చేసారు? కేవలం మరణశయ్యమీద వున్న మీ అమ్మ గారి ఆఖరి కోరిక తీర్చటం కోసం చేసుకున్నా, ఆ తర్వాత ఆ వివాహబంధానికి కట్టుబడి ఎందుకు వుండలేదు? ఒక ఆడదానికి ఇచ్చిన మాటకోసం ఇంకొక ఆడదాన్ని ఎందుకు మోసం చేసారు? మా అమ్మకు, మీ అమ్మకు, చివరికి ఆ నీసాకి, మీరు ఎవ్వరికీ ఫెయిత్‌ఫుల్‌గా వుండలేకపోయారు. ఈ నాడు మీరు ఎంత దయనీయకరమైన పరిస్థితిలో వున్నా మమ్మల్ని ఇన్ని కష్టాలకి గురి చేసిన మీమీద నాకు జాలి ఎలా కలుగుతుంది? మా అమ్మ ధైర్యస్థురాలు, పట్టుదల గల వ్యక్తి కాబట్టి నాకోసం, నా భవిష్యత్తు కోసం తన కలతలు, కన్నీళ్ళు అన్నీ భరించింది. నాకు సుమారు తొమ్మిదేళ్ళ వయసనుకుంటాను అప్పుడు. ఒకరోజు ఒక అమెరికన్ దంపతులు మా ఇంటికి వచ్చారు. వాళ్ళబ్బాయి ఇక్కడ యూనివర్సిటీలో రెలిజియన్‌లో ప్రొఫెసర్. మన ఇండియన్ కల్చర్, రెలిజియన్ లో చాలా ఇంటరెస్ట్, మక్కువ ఉండటంవలన తనతో పాటే పనిచేసే ఒక ఇండియన్ యువతిని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. కానీ విమాన ప్రమాదంలో వాళ్ళిద్దరూ హఠాత్తుగా మరణిస్తే వారికి పుట్టిన పిల్లవాడిని వాళ్ళ కొడుకు కోరిక ప్రకారం ఇండియన్ పద్ధతులలో పెంచటానికి వారికి హెల్ప్ కావలసి వచ్చింది. కోడలి వైపు వారు ఆ బాధ్యతను తీసుకోటానికి నిరాకరిస్తే ఇండియానుండి ఎవరినైనా తెచ్చుకుందామని ఇండియా వచ్చి న్యూస్‌పేపర్ లో ఒక ఎడ్ ఇచ్చారుట. అమ్మదానికి రెస్పాండ్ చేస్తే ఆమెను కలుసుకుని మాట్లాడటం కోసం మా ఇంటికి వచ్చారు. వారితో మా అమ్మ నన్ను తీసుకుని ఒక నానీగా ఇక్కడకి వచ్చింది. నిప్పులు కడిగే సోమయాజుల వంశంలో పుట్టి పరాయి వాళ్ళ పంచన పనిమనిషిగా వుండటానికి అమ్మ పరిస్థితి అంతకంటే గొప్పగా ఏమీ లేకపోయినా వాళ్ళని వదిలేసి అమ్మ అలా అమెరికా వెళ్ళిపోవటం వారికి సుతరామూ నచ్చలేదు. కానీ అమ్మ వాళ్ళ వ్యతిరేకత ఏమీ పట్టించుకోలేదు. నా భవిష్యత్తు దృష్టిలో పెట్టుకుని ధైర్యంగా ఇక్కడకు వచ్చేసింది. కొన్నేళ్ళు పోయిన తర్వాత అమ్మమీద ప్రేమాభిమానాలతో ఆయన చట్టరీత్యా అమ్మని ఎడాప్ట్‌చేసుకున్నాడు. తమ తర్వాత అమ్మకు ప్రొటెక్షన్ వుండాలని మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమని కూడా ప్రోత్సహించాడు. కానీ తనకి ఇంక పెళ్ళిమీద ధ్యాసలేదని, నాభవిష్యత్తుని రిస్క్ చేయటం తనకిష్టంలేదని అమ్మ మళ్ళీ పెళ్ళి వద్దంది. తనకాళ్ళ మీద తాను నిలబడాలని చదువుకుంటానంటే ఆయన అమ్మని ఇక్కడ చదువులో చేర్పించాడు. ఇవ్వాళ అమ్మ ఒక పెద్ద కంపెనీలో చీఫ్ ఎకౌంటెంట్. వాళ్ళ మనవడి బాధ్యత, నా బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వర్తిస్తూ, ఇల్లు సవరించుకుంటూ, ఆ ముసలి దంపతుల అవసరాలు కనిపెడుతూ అమ్మ ఇక్కడ ఎంతో ప్రొడక్టివ్ లైఫ్ గడుపుతోంది. కానీ ఎంత బిజీ లైఫ్ వున్నా చుట్టూ మేమందరం ఎంతమంది వున్నా అమ్మకి భర్తవుండి లేడు. సౌభాగ్యం పూర్తి అందుబాటులో లేదు, తన సుఖాలన్నిటినీ అమ్మ నాకోసం త్యాగం చేసింది. నా కోసం ఎన్నో బాధలు, అవమానాలు సహించింది. నా కోసమే బతుకుతోంది. అలాంటి అమ్మకోసం నేనేం చేయటానికైనా సిద్ధమే! త్వరగా చదువుముగించి, మంచి ఉద్యోగం చేసి మా అమ్మను సుఖపెట్టాలి. ఇంక నువ్వు ఫ్రుగల్ కావక్కర్లేదు, రెస్ట్ తీసుకోమని చెప్పాలి. అందుకే స్కూల్లో ఉన్నప్పుడు రెండుసార్లు బడిలో ప్రమోషన్ తీసుకున్నాను. హైస్కూల్ అయిన వెంటనే సిక్సియర్ మెడికల్ ప్రోగ్రామ్‌లో చేరాను. అది అయిన వెంటనే న్యూరాలజీలో రెసిడెన్సీ మొదలు పెట్టాను. ఇంకో ఏడాదిలో ఇది కూడా పూర్తవుతుంది. అప్పుడు పెద్ద జాబ్ చేసి మా అమ్మను సుఖపెడతాను. ఆమెను పువ్వుల్లో పెట్టి పూజ చేస్తాను. నాకు నచ్చినవాడిని, మా అమ్మ మెచ్చిన వాడిని పెళ్ళి చేసుకుని ఆమె మనస్తాపాలన్నీ పోగొడతాను. నాకు మా అమ్మే తప్ప మీమీద ఎలాంటి ఫీలింగ్స్ లేవు. మీ మీద నాకు జాలి ఏమాత్రం లేదు. నిర్దయగా మమ్మల్ని ఇన్ని కష్టాలకి గురిచేసిన మిమ్మల్ని ఈనాడు మీరెంత నిస్సహాయస్థితిలో వున్నా నేనెందుకు పాపం అనాలి?" సూటిగా ప్రశ్నించింది సుమేధ. కోపం ఆవేశంతో ఆమె ముఖం ఎర్రబారింది.

ఆత్మస్థైర్యంతో సుమేధ అడిగిన ఈ ప్రశ్నకి కృష్ణమూర్తి వెంటనే సమాధానం చెప్పలేక పోయాడు. కొన్ని సెకన్ల తర్వాత మెల్లగా నోరు విప్పి, "అవును, నిజమే! నేను తప్పు చేసాను. కానీ పశ్చాత్తాపానికి మించిన ప్రాయశ్చిత్తం లేదంటారు. నా పాపాలను ప్రక్షాళనం చేసుకుని వాటి పరిహారం చెల్లించే అవకాశం నాకివ్వవేవా? చేసిన తప్పును గుర్తించి దాన్ని దిద్దుకునేందుకు ఆత్రపడుతున్న నాకు ఆ అవకాశమే ఇవ్వకపోతే ఎలాగ? నువ్వు చిన్నప్పుడు కోరుకున్న సంపూర్ణకుటుంబ జీవితం కనీసం ఇప్పుడైనా నీకిచ్చే భాగ్యం నాకు లభిస్తుందా? నా తప్పులను మన్నించి, నేను చేసిన అన్యాయాన్ని మర్చిపోయి నన్ను మీ కుటుంబంలోకి రానిస్తారా? భార్యా బిడ్డలతో సంతోషంగా ఈ శేషజీవితం గడిపే మహద్భాగ్యం నాకు వుందా?" దయగా, జాలిగా, బేలగా, ఆశగా అడిగాడు కృష్ణమూర్తి.

సుమేధ ఆవేశం ఇంకా ఎక్కువైంది. "కృష్ణమూర్తిగారూ! నా మాటలు కటువుగా తోస్తే నన్ను క్షమించండి. ఇలాటివన్నీ ఇప్పుడు మా దగ్గరనుండి ఆశించటానికి మీకు సిగ్గు అనిపించటంలేదా? మీరు చేసిన తప్పులను, మాకు చేసిన అన్యాయాలను రాక్షసులకుకూడా మోక్షాన్ని ప్రసాదించిన ఆ భగవంతుడు క్షమిస్తాడేమో, పరమ సాత్వికురాలైన నా తల్లి కర్మ సిద్ధాంతాన్ని గట్టిగా నమ్ముతుంది కాబట్టి క్షమిస్తుందేమో! కానీ నేను మాత్రం క్షమించను, క్షమించలేను. ఎవరైనా దుఃఖాన్ని మరువగలరు. కానీ అవమానాన్ని ఎలా మరువగలరు? వాటి కారకులని ఎలా క్షమించగలరు? ఇన్నాళ్ళులేని తండ్రిప్రేమ నాకిప్పుడు అక్కర్లేదు. అసలు నాకు తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవం, ఫ్రెండ్ అన్నీ మా అమ్మే! ఇంక వేరే తండ్రి నాకక్కర్లేదు. నాకు అమ్మ, తమ్ముడు, గ్రాండ్ పేరెంట్స్ అందరూ వున్నారు. నాది సంపూర్ణ కుటుంబ జీవితమే! మీకు కాళ్ళు పోకుండా, మీ నీసా మిమ్మల్ని వదలి వెళ్ళకుండా వుంటే మీకు కూడా మా అవసరం ఎప్పటికీ వచ్చేది కాదు. భార్యా బిడ్డల ప్రాముఖ్యత ఎప్పటికీ తెలిసేది కాదు. అలా జరగలేదు కాబట్టి ఇప్పుడు మా సాంగత్యాన్ని కోరుకుంటున్నారు. కనుక మీ స్వార్థం అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఏమీ మారలేదు. అవసరాలను బట్టి రంగులు మార్చే ఊసరవెల్లి లాంటి వారు మీరు. రేపు మళ్ళీ నీసానో, లేక మరో యువతినో తిరిగి వస్తే మమ్మల్ని మళ్ళీ విడిచి వెళ్ళరని ఏమిటి నమ్మకం? అగ్ని సాక్షిగా వివాహమాడిన ఒక అమాయకురాలిని ఒక విదేశీయువతి మోజులో కళ్ళు మూసుకుపోయి అంత అమానుషంగా అన్ని కష్టాలకు గురిచేసిన మీరు మళ్ళీ అదే అన్యాయానికి ఇంకోసారి పాల్పడరని ఏమిటి గారంటీ? అసలు జరిగినదంతా మరచిపోయి ఇప్పుడు మేము మళ్ళీ మా జీవితాల్లోకి మిమ్మల్ని సంతోషంగా ఆహ్వానించ గలమని ఎలా అనుకున్నారు? ఆహ్వానించాలని ఎలా ఆశించారు? ఇది అడగటానికా నన్ను ఇక్కడకు రమ్మనమని అంతగా బతిమాలారు? అసలు మీ మనస్సాక్షి అందుకు ఒప్పుకుందా? అవునులెండి, అసలు మనసంటూవుంటే ఆనాడు అలా ఎందుకు చేయగలిగేరు? రాక్షసులకంటె హీనంగా ఎలా ప్రవర్తించగలిగేవారు? కేవలం నేను మీకూతురని అన్న ఒక్క కారణం వలన నా దగ్గర తండ్రిగా మీ హక్కులు ఏవీ ఆశించకండి. ఎందుకంటే మనిషికి హక్కులతో పాటు బాధ్యతలు కూడా ఉంటాయి. దేనికైనా కేవలం జన్మ నివ్వటం ఒక్కటే ముఖ్యంకాదు. అలా అనుకుంటే జంతువులు, పక్షులు, పాములు, చివరకు పశువులు కూడా పిల్లల్ని కంటున్నాయి." కోపంగా, కక్షగా, కఠినంగా, సూటిగా కృష్ణమూర్తి కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అంది సుమేధ

పదునైన కత్తితో కోసినట్లుగా వున్నాయి సుమేధ మాటలు. మనసులో లోతుల్లో అవి చేసిన బలమైన గాయాలకి విలవిల్లాడు కృష్ణమూర్తి.

"సుమేధా! ఇలా మాటల ద్వారా నీ కోపం తీరుతుందంటే నన్ను ఇంకా మాటలు అను. నేనేమీ అనుకోను. నీ సూటిపోటి మాటలు పడటానికి నేను సిద్ధంగానే వున్నాను. ఎందుకంటే మనసులో అగ్ని చల్లబడిన తర్వాతే అందులో తియ్యటి అమృతం వూరుతుంది. కానీ కొంచెం ఆలోచించు. జరిగిపోయిన గతాన్ని తవ్వుకుంటే ఏంలాభం? ఏమనిషైనా గతంలో చేసిన తప్పులకి వర్తమానంలో అతను పశ్చాత్తాప పడుతున్నా కూడా లెక్క చేయకుండా శిక్షించడం న్యాయమా? కరుణ, క్షమ అన్న భావాలకి ఇంక విలువలేదా? నువ్వు డాక్టరువి. ఇతరులకు ప్రాణం పోయటం, నిశాయ శక్తులా కృషిచేసి వారికి ఉపశమనం కలిగించి, వారి ప్రాణం నిలపటం నీవృత్తి. నీకు నీ పేషెంట్లు పట్లవున్న ఏకాగ్రత, వారిని శారీరకంగా, మానసికంగా బాగు చేయాలన్న తపన నా పట్లకూడా నేను ఆశించలేనా?" బతిమాలుతూ అడిగాడు కృష్ణమూర్తి.

"ఆశించలేరు. ఆశించకండి. ఒక పేషెంటుగా మీరు ట్రీట్‌మెంట్ కోసం నాదగ్గరకి వస్తే మీరన్నట్లుగా నా చేతనైనట్లుగా మీరోగాన్ని ట్రీట్ చేస్తాను. అది నా వృత్తి ధర్మం. కానీ ఒక తండ్రిగా మీరు నా జీవితంలో స్థానాన్ని కోరితే మాత్రం ఆ కోరిక తీర్చటం నా వల్లకాదు. ఇది నా మనసు చెప్పున్న న్యాయం. మీరు మాకు చేసిన అన్యాయాన్ని ఇన్నేళ్ళ తర్వాత గ్రహించారనీ, మీ తప్పులను సవరించుకోవటానికి పశ్చాత్తాపంతో ఇప్పుడు తహతహలాడుతున్నారనీ జరిగినదంతా మర్చి పోయి ప్రేమగా మిమ్మల్ని స్వీకరించటానికి నేను బుద్ధుడినో, ఏసుక్రీస్తునో, గాంధీనో కాదు. మామూలు సగటు మనిషిని. ప్రేమతోపాటు పగ, కరుణతో పాటు కాఠిన్యాన్ని కూడా ఇచ్చాడు ఆ దేవుడు నాకు. ఇన్నేళ్ళుగా చేయని

తప్పుకతి శిక్షను భరించాల్సిన కాలం ఇప్పుడు వచ్చింది మీకు. నా మనసనే న్యాయస్థానంలో నేను మీకిచ్చే తీర్పు ఇదే! నా మనస్సాక్షి అనే న్యాయమూర్తి చూపుతున్న న్యాయం ఇదే!" అన్నది సుమేధ ఒక గట్టి నిర్ణయానికి వచ్చి. తన వుద్దేశ్యం విపులంగా తెలియాలని ప్రతిపదాన్నీ అక్షరాన్ని స్పష్టంగా వత్తి మరీ పలికింది. ఎప్పుడన్నా ఏ తెలియని ఘటన వలనైనా తన తండ్రి తమకు జీవితంలో తటస్థపడితే ఆయనను అడగాలని ఇన్నాళ్ళుగా, ఇన్నేళ్ళుగా తను సిద్ధం చేసుకున్న ప్రశ్నలన్నీ కృష్ణమూర్తిని ఇప్పుడు అడిగేసాక భారం తీరి ఇప్పుడు ఆమె మనసు శాంతిగా హాయిగా వుంది.

సుమేధ ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటుందేమో అన్న భయం ఒకవైపు మనసులో వున్నా, తీరా ఆమె మాటలు వినేసరికి చెప్పలేనంత ఆశాభంగం కలిగింది కృష్ణమూర్తికి. బాణం దెబ్బ తిన్న పక్షిలా అతని మనసు గిలగిల్లాడింది. గమ్యం తెలియని బాటసారిలా అయిపోయింది ఇప్పుడు అతని జీవితం.

"అవును. సుమేధ చెప్పింది నిజమే! తను క్షమకు అర్హుడు కాడు. తను చేసిన ఘోరానికి సుమేధ ఇలాంటి శిక్ష వేయటం ముమ్మాటికీ న్యాయమే! ఇప్పుడు సుమేధకు అందరూ వున్నారు. ఆమెకికూడా తృప్తికరమైన జీవితం వుంది. కానీ తనకే అందరూ వుండి కూడా తన వారంటూ ఎవరూ లేరు. తనకి ఇంక ఈ ఒంటరి జీవితంలో తోడు నీడ ఏదీ లేదు. చేజేతులా తనే ఇలా చేసుకున్నాడు. ఈ ప్రపంచంలో మనం చేసిన పాపపుణ్యాల ఫలితం అనుభవించటానికి మరో జన్మ అక్కర లేదు. ఈ బ్రతుకు ముగిసేలోపే దేవుడు ఆ ఫలితాన్ని చూపిస్తాడన్నది సత్యం" ఇలా మనసులో అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. అతనికి ఏడుపు వచ్చేస్తోంది. నేను మగవాడిని, కన్నీరు పెట్టకూడదు అనుకుంటూ తన కన్నీటిని కళ్ళలోనే ఆపేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. కొన్ని సెకన్లతర్వాత "సుమేధా! నీ పేరుకి తగ్గట్లు నువ్వు తెలివైనదానివి. ఐ రెస్పెక్ట్ యువర్ ఫీలింగ్స్. ఐ యాక్సెప్ట్ యువర్ డెసిషన్. ఏ శుభదినానన్నా నువ్వు నా అదృష్టం కొద్దీ నీ మనసు మార్చుకుంటే ప్లీజ్ లెట్ మి నో. ఆ రోజ కోసం ఆశగా ఎదురు చూస్తాను." తన బాధను ఆశాభంగాన్ని మనసులోనే దాచేసి పైకి గంభీరంగా అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

"మీకా శ్రమ అక్కరలేదు. అంత కష్టపడి మీరు ఎదురు చూడనక్కరలేదు, నేను మనసు మార్చుకునే రోజంటూ అసలు రాదు" ఖచ్చితంగా అంది సుమేధ. ఇంక వెళ్తానంటూ రెండు అడుగులు వేసి ఏదో గుర్తు వచ్చిన దానిలాగా ఆగింది. "ఇప్పుడు మీరు చూపుతున్న ఫీలింగ్స్ అన్నీ మా పట్ల మీకు ఏమాత్రం నిజంగా వున్నా ఒక్క ఉపకారం మాత్రం చేసి పెట్టండి. దయచేసి ఇంకెప్పుడూ మాకు ఫోనుచేయటానికి కానీ, మమ్మల్ని కలుసుకోవటానికి కానీ ప్రయత్నించకండి. ప్రశాంతంగా సాగిపోతున్న మా జీవితాలలో కల్లోలాలు లేపకండి. మా అమ్మ జీవితంలో ఎన్నో అవమానాలు, కష్టాలు పడి అలిసి పోయి వుంది. ఇప్పుడిప్పుడే ఆవిడ కాస్త మనశ్శాంతిగా కాలం గడుపుతోంది. అప్పుడప్పుడు ఆవిడ స్నేహితురాలిదగ్గర నుండి వచ్చే ఉత్తరాలు తప్ప మాకు ఇండియాతో కూడా ఏమి కనెక్షన్లు లేవు. మా మామయ్యలు కూడా ఏనాడో మేము చనిపోనవారితో సమానం అన్నారు. ఇప్పుడు మీరు మళ్ళీ మా అమ్మకు తటసపడి ఆవిడ గతానికి సంబంధించిన జ్ఞాపకపు తెరలను బయటకు లాగకండి. నన్ను చూసుకుని మా అమ్మ, మా అమ్మను చూసుకుని నేను తృప్తిగా, హాయిగా బతుకుతున్నాము. మమ్మల్ని మళ్ళీ అశాంతి పాలు చేయకండి. ఈ సహాయం తప్ప మిమ్మల్ని ఇంకెప్పుడూ ఏదీ కోరను." చేతులు జోడించి అంది సుమేధ. ధమె దీనంగా. ప్రార్థిస్తోందో లేక ఇలా చేయకండి అంటూ శాసిస్తోందో తేడా తెలియటం లేదు చూసేవారికి. కృష్ణమూర్తి సుమేధమాటలన్నీ మౌనంగా విన్నాడు. ముఖంలో ఏ భావాలను కన్పించనీయకుండా రాయిలాగా వుండటానికి చాలా ప్రయత్నిస్తున్నాడు. "సుమేధ వెళ్ళి పోతోంది. మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తోందో అసలు మళ్ళీ కనిపిస్తుందో లేదో? ఒక్కసారి తనను ఆప్యాయంగా కౌగలించుకుని నాన్నా అని పిలిస్తే బాగుండును. తన దురాశ కానీ తనకా అర్హత లేదు. ఈ జన్మకా అదృష్టం లేదు. జయలక్ష్మిని కలుసుకుని క్షమాపణలు చెప్పుకుని తన పాపాన్ని కనీసం కొంతైనా కడిగేసుకుందామనుకున్నాడు. ఆ అవకాశం కూడా తనకు లేదు. తను చేసిన తప్పులకు జీవితాంతం పశ్చాత్తాపంతో కుమిలి పోవటమే సుమేధ చెప్పినట్లు తనకా దేవుడిచ్చిన తీర్పు." సుమేధ వెళ్ళిపోతూంటే ఆమెను మౌనంగా చూస్తూ తన మనసులో అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

* * * *

''నెమ్మదిగా త్వరపడు.''

- అగస్టస్ చక్రవర్తి

పితృదేవోభవ

ఆంధ్ర గీర్వాణ భాషల రెంటినవలీల నేర్చి
హలము కలముల రెండింటి నలవోకదాల్చి
గద్యపద్యరచనలతోపాటు సేద్యమునుజేసి
సరససాహితీ సీమల సాగుచేసిన హాలికుండు

తేనెలొలికెడి తెనుగు పద్యాలతోనె
మాకు లాలిపాటలు పాడిన జనకుడతడు
ఓనమాలతోనె ఓంకార రూపుని
నాదుమదిలోన నిల్పిన గురువరుండు

మృదుమధురగాత్రమున మధువులొలికించి
కృష్ణశతకముతోనె కవితలను రుచిచూపి
పాఠశాలల మాకు తెలుగు వెలుగుల జూపి
పటుతరముగ భాషానురక్తిని యిచ్చిన భావుకుండు

హరినామస్మరణమే ముక్తిదాయకమనియెంచి
భక్తిమీరగ మది "భావనారాయణు" తలచి
భాగవత కథలను "భక్తాంజలి"గ విరచించి
బహు ప్రశంసల నొందిన విబుధవరుడు.

శివకేశవులకిసుమంతయైన భేదమ్ము చూపక
ఎదను శంభుని కొలిచి శివనామము తను దాల్చి
అర్థించి విద్యార్థి బృందాల కుచితవిద్యలనొసగి
ఊరి తలమానికమై బరగిన ఉభయభాషాకోవిదుడు.

సాధుహృదయముతోడ, సమవర్తనముతోడ
సరససల్లాపాల, చతురయుక్తులతోడ
గురువరేణ్యుడై ఉభయభాషా ప్రవీణుడై
పండితుల పామరుల ప్రణతులందిన యొజ్జ

కర్ణపేయముకాగ గీత పారాయణముజేసి
జాను తెనుగు పదములననుదినము శ్రావ్యముగ
కావ్యగానము జేసి, అనురక్తి తెలుగు భారతిని గొలిచి
సదానాదుమనమున నిల్చు గురువు నా తండ్రియతడు

పోతనార్యుని పలుకైన ఆర్తితో పిలుచు ఆవు పిలుపైన
సంస్కృతాంధ్ర కళాశాలయైన యింటి ముందరి పశుశాలయైన
సాహితీ సభలైన, సాగుచేసెడి చేలైన
పద్యకావ్యములైన, పంట ధాన్యమునైన

ఏక భావముతో చూచి తృప్తి చెందిన తపసి
బంధుమిత్ర ప్రియుడైన నా ఆత్మబంధువతడు,
'ఉప్పల' వంశాబ్ధిసోముడై వాడవాడలనుతులనంది
కరుణ కన్న బిడ్డల గాచిన కోటయ్య చౌదరతడు.

-సుప్రభ

Morristown, NJ